

Szerkesztőségi iroda:

Főutca 186. sz. — Ide intézendő minden a lap szellemi részére vonatkozó közlemény.

Hirdetések elfogadtnak a kiadó hivatalban Nagy Ferenc könyvkereskedésében Gyulán.

Hirdetések díja: Egy négy hasábos Garmondör 5 kr. — Bélyegdíj 30 kr.

BÉKE

Megjelenik hetenként egyszer minden vasárnap.

Előfizetési feltételek:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.

Az előfizetések bérmentesített levelekben a lap kiadó hivatalához intézendők.

politikai, gazdasági és ismeretterjesztő hetilap.

A vármegyék szabályalkotási (statutarius) jogáról a régi törvényes gyakorlat és az új törvényjavaslat szerint.

A vármegyék szabályalkotási (statutarius) joga a törvényhozás hiányainak pótlásul volt a múltban, úgy a közigazgatás, — mint a törvénykezés terén — ősi törvényes szokásnál fogva — azon korlátozással gyakorolható, hogy a szabályok a törvényekkel, közrendeletekkel ne ellenkezzenek, semmi jogtalanságot vagy kárhözhozást ne tartalmazzanak, és mások jogainak és szabadságának sérelmére és ártalmára ne legyenek.

Ezen szabályok csupán az illető megyékben lakó, vagy ott birtokló egyénekre nézve voltak érvényesek és kötelezők, más megyebeliekre azoknak hatálya ki nem terjedt.

A Hármas könyv III-ik részének 2-ik címe, ugyszintén az 1655. 31. — 1759. 71. — 1723. 66-ik t. cikkek fővonalokban kijelölték azon tárgyakat, melyekre nézve a megyék statutarius joga kiterjedt, a belügy kezelés szabályozásán kívül a mező-, erdő- és folyam-rendőrségre, — a rév- és hídvarok, élelmi cikkek és kézmű tárgyak árszabályozására.

A cselédek és napszámosok bérének és szolgáltatási viszonyainak szabályozására, sőt a törvényszakok és perekben eljárás rendezésére is.

Ezen széles kiterjedésű szabályalkotási jogkör mellett, a megyék 1848. előtt, az országgyűlési követek részére adott utasítások által közvetve még törvényhozási jogot is gyakorolván, nem lehet csodálni, ha eme kettős jogkörnek fogalmait összeavarták, s szabályalkotási hatóságukat némely esetekben, a törvényhozás körébe vágó intézkedésekre is kiterjesztették.

A kormány és a vármegyék közt ebből eredt surlódások jellemzésére alább I. és II. alatt közöljük a fennállott m. k. helytartó tanácsnak 1842. évi jan. 18-án 3446. sz. a. kelt körintézményét s ennek folytán Somogy vármegye közönségének 1842. évi febr. 1-én 705 sz. a. kelt válaszfeliratát, mely okmányok az azon időbeli hivatalos irmodor ismertetésére is szolgálhatnak.

„I. Méltóságos, Fő-Tisztelendő — Tekintetes, Nagyságos — Nemzetes és Vitézlő, különös tekintetre méltó Urak!

3446 Méltóztatott Ó Császári, s Királyi Apostoli Felsége folyó hó 8-án saját keze aláírásával kiadott kegyelmes királyi Leirata által ezen Magyar Királyi Helytartó Tanácsnak kegyelmesen nyilvánítani: miszerint kihatatlan emlékeztető Nagy-Atyjának, és Atyjának, kiknek helybenhagyásával az 1790. évi 67-ik, ugy 1827. évi 8-ik és 9-ik Törvény Czikkek alkottattak, gondoskodásától figyelmeztetve, nemcsak soha sem titkolta, hanem mind legfelsőbb Királyi Leirataiban, mind Országgyűlési Előadásaiban is nyíltan elismerte, hogy szerett Magyarországa, és a hozzá kapcsolt Részek köz-igazgatásában nem kevés számmal vannak olyanok, mik böles törvényekkel pótlást, némelyek pedig, mik javítást kívánnak; s valamint ebbéli gondoskodásának, ugy szerett Magyar Országga és hozzá csatolt Részek közboldogságának minden alkalmas módokkai gyarapítására irányzott igyekezetének az 1836. és 1840. évi Törvényekben a késő maradékra kiterjedendő esalhatatlan emlékeit emelte; ezen hiv Népei boldogítására eddig eljáró ösvényt ezental is a Mindenható Isten kegyelméből határozandó élete fogytáig állandónl követendő. Melly erősen feltett szándéka mellett nem vehette Ó Felsége a legkomolyabb visszatetszés nélkül, némely Megyék ab-

béli törekvését, melynél fogva a megyéknek engedett hatóság, és a Törvényhozói Testületet illető hatalom határainak figyelembe vétele nélkül, sőt azok szántszándékos összezavarásával számos olyakat, mik az idézett, és az 1790. évi 12-ik Törvény Czikk nyilvános rendelete szerint a Törvényhozó hatalomnak vannak fentartva, magok önkényük alá vonni, és a Törvényhozást illető rendelkezéseket ön határozataikkal vakmerőn megelőzni, mit sem kételkednek; ezt nem teendők, ha ebbeli hatóságukat a Hármas könyv 3-ik része 2-ik Czimje értelmében azon főleges feltétellel korlátozva lenni megfontolnák, hogy általa az Ország általános Törvényei, vagy is: az alkotmányos rendszer, és a törvényesen megkoronázott Fejedelemmel, ugy az Ország-Gyűlésekre törvény szerint egybesereglett Ország Rendeivel közös s a közállomány fejtelenségig fújul felforgatásának nyilvános veszedelme nélkül fel nem bontható Törvényhozói hatalom legkissebb esorbulást sem szenvedjen. Hogy tehát ezek példája tovább ne terjedjen, sőt inkább ők magok is megértsék, hogy a haza boldogságának épsége éppen azoknak legszentebb fenntartását kívánja, miknek szétválására ama merényeikkel ön magok leginkább rohanak, — Ó Császári s Királyi Felsége kötelességévé tette ezen kir. Helytartó Tanácsnak Tisztelt Uraságtokat ebbeli k. királyi szándékáról, és azon elhatározott akaratjáról, mely szerint soha meg nem engedendi, hogy bármely Törvényhatóság tehetőségét inkább a Törvények megsértésére, mint azok megtartására használja, azon hozzáadással körlevél által nyomban értesíteni: hogy királyi hatalmánál fogva mind azokat, mik az idézett Törvények értelmében a Törvényhozói hatalom kisebbségére vezetnek, alapuljanak bár az azokat merészkedő akár mily sokaságnak egyetértésén kárhözhozhatja, érvényteleneknek, s minden kötelező erő nélkülieknek nyilatkoztatja — és akarja, mikép arról megemlékezni soha ne szünjenek, hogy a köz Törvényhatóságok gondjai, és kötelességeinek főbbike, a Törvények iránti engedelmisség.

Mely legkegyelmesebb meghagyás következtében ezen királyi Helytartó Tanács Tisztelt Uraságtoknak, Ó Császári s Királyi Felségének ebbéli Legmagasbb Királyi kinyilatkoztatását kellő tudomás és magoknak abhozi szoros alkalmaztatása végett ezennel közleni siet. Költ Budán a Királyi Magyar Helytartó Tanácsnak, Ezer nyolcszáz negyvenkettődik évi Boldogasszony hó tizennyolcadik napján tartott Tanácsüléséből. — Tisztelt Uraságtoknak Jóakarója minden készséggel való.

„II. 705. Felséges Örökös Császári Királyi Fő Hercege, Nádorispány Ur, Nagy Méltóságú Magyar Királyi Helytartó Tanács, Kegyelmes Urunk, és Kegyelmes Uraink!

Császári Királyi Fő Hercegségnek és a Nagyméltóságú Helytartó Tanácsnak f. évi Január 18-ról 3446 sz. a. kelt Intézményére ezennel tisztelettel válaszolni kívánjuk, hogy hálás érzéssel méltányolva tiszteljük mi Ó Császári Királyi Felségének azon buzgó törekvését, s soha nem csüggedő atyai gondoskodását — melynél fogva a haza közboldogságát előmozdítani igyekszik, — s felséges királyi hatalmánál fogva a Törvények feltétl örökös — valamint azon elesmerését, hogy a köz-igazgatásban nem kevés számmal vagnak olyanok, mik böls törvényekkel pótlást — némelyek javítást kívánnak, — bizalom teljesen is kérjük jövőre Ó Felségét, hogy korszerű szükségünket ösvés törekvéssel pótolni méltóztatson. Azonban el nem titkolhatjuk azon méltó aggodalmunkat, mely ezen k. Intézet egyes kitételei által bennünk méltóképen gerjesztettek, mely egyébként tartalmára minket — mindég a törvényt követve, s törvényes ösvényen járva egy átálján nem is érdekelhet; mert esmérve mindenkor hatósági körünk méltóságát, nyugtató ön érzéssel nyilvánítjuk, mi szerint nem hogy a Törvényhozói hatalom kissebbitésére vezető ózlatok,

de egy átáljában semmi nemü Intézeteink kivételére a Sokaságnak különös erőt soha sem tulajdonítottunk, hanem az 1723. 58 Törvény értelmében vezettük, és vezetjük jelenleg is tanátskozásainkat. Továbbá azt sem esmérhetjükkel, s óvásképen kijelentjük, hogy a Megyék hatósága mely nemzetünkkel született — él — bár k által is kegyelembeli engedménynek tekintessék, — ez azon kincs, melyet féltékenyen őrzünk, s az 1790. 14. Törvény paizsa alatt épségbe fenntartani óhajtunk. — Ezen Intézet az, mely a Nemzet éltéből fejlődött — melyben Nemzeti létünk öszpontosul — multával egy idő, ennek enyészttével múlnak mi is, és enyészik szabadságunk.

És ezek azok, mellyeket Császári Királyi Fő Hercegségnek, s a Nagyméltóságú Helytartó Tanácsnak a fenn érintett körleveles Intézményre álazattal kijelenteni szükségesnek véltünk.

Többire kegyelmébe, s kegyességeibe ajánlottak, alázatos s egész tisztelettel vagyunk. Költ a mi ezernyoltz száz negyven kettődik esztendei Februárius hónapnak első napján Kaposvár Mező Városban folyvást tartatott Nagy gyűlésünkéből. —

Császári Kir. Fő Hercegségnek és a Nagy M. M. K. Htó Tanácsnak: alázatos s engedelmes szolgáló Somogy Vármegye Közönsége.

A mostani felelős kormányzat idejében alkotott megyei statutumok némelyikén is meglátászik, hogy a megyék önkormányzati jogkörének terjedelme iránt a statutarius jogra nézve még most is fogalom-zavar létezik, és a megyék legjobb szándék mellett, néha olyan statutumokat alkotnak, melyek a községek közigazgatási szervezete mellett meg nem állhatnak.

Igy például egyik megyénkben legközelebb alkotott „Szőlőhegyi Rendszabályok“ szerint a megyebeli mindazon területek, melyek eddig főkép bortermelésre használtattak, vagy e célra újabban alakítottak „Szőlőhegyek“ név alatt hegyök zsegekké, neveztetni rendeltettek, s ezeknek igazgatása helységenként külön alakítandó hegy-ségi elöljáróságra bízott.

Mint hogy pedig ezen rendszabály életbeléptetése által ugyanazon községben kétféle előljárási fogna rendelkezni s ebből okvetlenül közigazgatási bonyodalmak fognak bekövetkezni, látni való, hogy a megyék által alkotandó rendszabályoknak a fenálló közigazgatási szervezettel ellenkezésbe jönni nem lehet.

Annak megbírálása, ha valjon a megyék által alkotott rendszabályok a törvényekkel, s fenálló törvényes szervezettel nem ellenkeznek-e az illetékes ministerium által kell, hogy történéjék s e célból a megyei statutumok közkormányzati tekintetből leendő fölülvizsgálat és helyben hagyás végett az illető ministeriumhoz, még akkor is felterjesztendők lennének, ha a kihirdetéstől számított 30 nap alatt azok ellen folyamodás nem adatott be.

Az új törvényjavaslat a törvényhatóságok által önkormányzati hatáskörük korlátai közt alkotandó szabályrendeletekre nézve az 5-ik §-ban kimondja, hogy azok a törvényvel, s a kormány hatályban lévő szabályrendeleteivel nem ellenkezhetnek, a községek (faluk, mezővárosok) önkormányzati jogait nem sérthetik, és csak szabályszerű kihirdetés után hajtathatnak végre.

Az új törvényjavaslat szerint tehát a törvényhatósági szabályrendeletekre nézve a kormány előleges helyben hagyása nem kívántatik, hanem a 6-ik § szerint csak az szükséges, hogy a szabályrendelet, ha csupán helyi érdekű, a törvényhatóság területén, ha pedig közérdekű,

az egész országban kihirdetessék és az illető ministerium csupán a sérelmes szabályrendeletek ellen beadott folyamodványok következtében fog a törvényhatóság meghallgatása után, végérvényesen határozni.

Ezekből kiténik, hogy az új törvényjavaslat a törvényhatóságoknak a szabályrendeletek alkotására nézve az eddiginél szabadabb tért enged, a mennyiben a szabályrendeletek érvényességét nem teszi minden esetben felsőbb helybenhagyástól függővé.

Valjon e tekintetben nem fognak-e a közigazgatás hátrányára túlsapongások a törvényhatóságok részéről ezentúl is történni, azt a gyakorlat fogja megmutatni; annyi bizonyos, hogy az új törvényjavaslat a szabályrendeletek alkotására nézve a törvényhatóságok irányában a lehető legliberálisabb.

Nézetem szerint a törvényhozás előgondoskodása a keletkező bonyodalmak megelőzése tekintetéből azt hozta volna magával, hogy a törvényhatóságok által alkotandó szabályrendeletek mint megannyi helyhatósági törvények, közkormányzati szempontból leendő megbirálás-végétt, a kihirdetés után netán beadott folyamodványokkal együtt, az illető ministeriumhoz minden esetben fölterjesztessenek, és csak is felsőbb helybenhagyás után váljanak jogérvényessé s végrehajthatókká.

Mert ámbár igaz, mit Szentkirályi Móric ur a vármegyék rendezéséről irt jeles munkájában a statutárius jogra nézve előhoz, hogy „a hol szabad törvényhatósági élet van, kivált a közigazgatást illetőleg, nem szükség részletes törvényeket alkotni sőt sokkal célszerűbb, ha a részletek elintézését, és a törvénynek a helybeli körülményekhez képest alkalmazott végrehajtását a megyékre bizzuk és ez által a törvények korlátai közt önálló szabad cselekvésre ébresztjük őket“, — de éppen annak megbirálása végett, valjon a törvénynek a helybeli körülményekhez alkalmazott végrehajtásánál a törvényhatóság a törvény szellemében és annak korlátai közt járt-e el, szükséges a statutumok felülvizsgálata, mert a gyakorlatból tudjuk, hogy a törvény némely esetekben, éppen a végrehajtási módokat a helyi körülményekhez képest alkalmazása által játszatik ki, mire elég példát lehetne felhozni a legközelebbi országos képviselő választások korszakából.

A „Reform“ írja: A deákpárt e hó 18-án tartott értekezletén a köztörvényhatóságok rendezéséről szóló törvényjavaslatot tárgyalta. A majd minden szakaszról felmerülő vita folytán, noha az értekezlet jóval 9 óra után oszlott csak szét, a párt mai konferenciáján a törvényjavaslatnak csak 19 §-ával végeztek. A tárgyalás alapjául a 27-es bizottság munkálata szolgált, melynek az első 19 §-ra vonatkozó része a 11. szakasz kivételével el is fogadtatott. A 11. §-t, mely a megyék házi adójának kivételét, kezelését és kifizetését tárgyalja, az értekezlet az eredeti szerkezetben hagyta meg, mely szerint a megyék törvényhatósági joguknál fogva szabadon vetik ki házi adójukat, mely a kormány közgei által az államadóval együtt szedtetvén be, ennek egyik részét képezi s a megtörtént befizetésekhez mért arányban fog az egyes megyéknek kifizeteni. — Az értekezlet még a megyei bizottságok tagjairól szóló 20. szakasz vitatásához is hozzá fogott, ezzel azonban a vita hossza és az idő előrehaladása folytán ezuttal nem végezhetett.

Ugyancsak a Deákpárt május 20-án esti 6 óra körül tartott értekezletén folytatódólagosan a köztörvényhatóságok rendezéséről szóló törvényjavaslatot tárgyalta; ezuttal azonban a törvényjavaslatnak 20. §-val, mely a megyei bizottság tagjairól szól, végezhetett. A beható, részletes vitában, mely e fontos § körül kifejtett, maga Deák Ferenc s Andrássy Gyula gr. miniszterelnök is élénk részt vettek. Az érdekes vita befejeztével az egész párt, alig egy-két tagja kivételével, a 26. §-t a 27-es bizottság módosításával együtt elfogadta. Az elfogadott szerkezet szerint e szakasz így hangzik: „20. §. — A bizottság áll fele részben a legtöbb egyenes államadót fizető nagykoru honpolgárokból; hasonló fele részben a választó közönség választottjaiból.“

A balközép részéről Tisza Kálmán készített javaslatot a törvényhatóságok rendezése tárgyában, melyet a baloldali kör már tárgyalta is, de az eredményt — tekintettel a szélsőbalra, mely e tárgyban még nem nyilatkozott — egyelőre még nem teszik közzé. A munkálat főbb pontjai, a „P. N.“ szerint, következők: Az egész megyei bizottság szabad választás alapján alakul meg. A megyék nem kötelesek a kormány törvényellenes rendeleteit teljesíteni és a főispán hatásköre körülbelül is az lenne, a mi eddig volt.

Lesz már kis szék, csak lába kék.

(Folytatás.)

Igaz ugyan, hogy — a város közepét tekintve — ennél sokkal rövidebb uton is elérhetjük az indóházat, s nyáron használni is fogjuk a rövidebb mellék utakat, (Fereny-féle utcát, ref. iskola-utcát,) de itt egy oly utvonali létesítéséről van szó, mely a legnagyobb sárban és teherrel is járható legyen, ez pedig legrövidebb idő alatt s legkevesebb áldozattal elérhető, az 1-ső pont alatt megnevezett 450 öl hosszú új ut építése által, mely a Sarkadra vezető kész kövezett utat az indóházzal köten-di össze.

A német városi rész kedvéért pedig egy homokozott ut lenne létesítendő, az országúti kövezett gáttól a „magyar királyhoz“ címzett fogadó mellett menne le, a német hídon, templom-téren, veres kereszt-utcán keresztül, a szőlők mellett ki az indóházig.

Kisajátítási költség egyik utvonalnál sem terhelendő városunkat, mintán — ha jól tudom — a pályaudvar mellett elvonuló ut helyét, a vasúttársulat tartozik kisajátítani.

E két ut létesítése által a nagy városokban annyira divatos körutal (Ringstrasse) lenne Gyula egy része övezve. Egy lépés a világ városai felé.

Elmulaszthatlannak tartom még, hogy nyári utul a Fereny-utca s a mennyire lehet a ref. iskola megettí utca is rendbe hozassék s meghomokoltassék. De már ezek költségei nem számíthatók az indóházhoz juthatas végett tett kiadások közé, mert különösen a Fereny-féle utcát s folytatását — mint a nélkül is egyik főbb közlekedési utat — jelenlegi szegényletes állapotából kiemelni, s járhatóvá tenni, a közönség iránti szoros kötelessége lett volna városunknak, ha soha vasut nem épült volna is.

Hátra volna még arról is pár szót szólni, miként építenek ez utak? s mennyibe kerülend létesítésük?

Az első kérdésre határozottan elmondhatom nézetemet. A Sarkadra vezető ut s indóház közti vonal vagy kavicsolandó vagy tört kövel lenne kövezendő, a szerint a mint egyikhez vagy másikhoz lehet olvasóbban jutni; bármelyik anyag választassék is, a kavicsok utaknál gyakorlatban lévő építési módtól kissé el kellene térni, a mennyiben a kavicsnak, minden alap nélkül, egyszerűen csak földre ágyazása, a mult őszi esőzés alkalmával a legregibb s legjobb gondviselés alatt álló kavicsos utaknál is, nem igen jó sikert mutatott; a kerék helyenkint áttörte a kavicsréteget s az alsó sárban tapadt meg. Szerény véleményem szerint a mi barátságos talajunknál elkerülhetetlen az alapkészítés, mely abból állana, hogy a töltés vagy természetes földszin oly szélesen, minő széles köves utat akarunk, 1 és ½ láb mélységre kiásatván, a származott mélyedés feneké 7—8" magasan nagyobb kövekkel kiköveztetnék, ezen kövezés szelvényeinek pedig végükre állított magas kövekkel rakatnának ki, mely kövek az ut felszínétől a mélyedés fenekéig lenyulnának. Ezen kikövezett ágyba hintetnék azután a 10—11" kavicsréteget.

Nem remélve, hogy hamarjában kavicsolt ut lenne építhető a német városon keresztül is, itt egyelőre csak homokozást ajánlok. Az ut közepe éppen úgy ki lenne völgyelendő, mint a köves utra nézve fentebb leírtatott, csak hogy ezen kimélyítés valamivel csekélyebb lenne, s kö helyett homokkal töltetnék ki.

Mindkét utnál, magának a mű utnak szélessége 4 öl lenne, úgy azonban, hogy ott is, hol töltések emelteknek, mindkét oldalon legalább 3-3 láb, tisztán föld patka maradjon, az összes ut szélesség tehát legkevesebb 5" legyen.

Az építkezési költségeket illető kérdésre szabatosan megfelelni, mérnöki előmunkálatok nélkül teljességgel lehetetlen, azonban némi tájékozásul mégis megkísértem kimutatni körülbelül minő és mennyi munka s mennyi anyag leendő szükséges a tervelt utvonatok létesítésére?

I. Rögtön eszközöndő munkálatok.

a) a gyula-sarkadi utat a pályaudvarral összekötő utvonalnál:

1) A sarkadi uttól kezdve a gödrök közt egy kis töltésemelés 200 f. öl hoszban, f. ölenkint 2¼ köb öl földmunka	450 öl
2) Innen az indóházig ut egyengetés 250 f. öl, f. ölenkint ½ k. öl földmunka	10 öl
Összesen 460 öl.	

b) Németvárosi ut:

1) Földmunka az egész vonalon 1050 f. öl hoszban, f. ölenkint 1 k. ölével	1050 öl
2) Homokolás 1050 f. ölön pr ¼ k. öl	525 öl

II. Később eszközöndő munka, mikor majd a vasutvonallal lehet követ szállítani.

A gyula-sarkadi utat a pályaudvarral összekötő utvonalon:

1) Földmunka (kimélyesítés) 450 f. öl hoszban f. ölenkint ¼ k. öl föld kiemelés	338 öl
2) Nagyobb kövek 450 f. ölben pr ¼ k. öl	225 öl
3) Kavics vagy tört kő 450 f. öl pr ¼ k. öl	150 öl
4) Homok 450 f. öl pr ¼ k. öl	113 öl

Ujdonságok.

— (Rf.) A vallás- s közoktatási miniszter a csabai gör. kel. hitközségnek, temploma és iskolafedele kiépítésére 300 frtot engedélyezett.

— **Városunk képviselőinek** gondos előrelátásaként constatáljuk, hogy a napokban a szépművészeti szakosztály számos tagja, mint küldöttség foglalkozott a vasúti indóházhoz vezetendő közlekedési ut tervezetével, s ennek megállapítása céljából az illető vonalakat bejárta, a városi mérnök pedig szakvélemény készítésére utasított. Ajánljuk figyelmébe a küldöttségnek a lapunk mult és mai számában foglalt és az érintett utra vonatkozó cikkünket.

— **Marjalaky Károly** belügyminiszteri titkár, e hó 17-én Budán a zugligetben pisztolylyal vetett véget életének. Egerben tartózkodó testvéröccse számára levelet hagyott hátra, melyben öngyilkosságának okául azt mondja, hogy sem az államnak sem környezetének nem tudott annyira hasznára lenni, a mennyire ohajtott, sőt — mint tapasztalta — inkább terhére volt mindenkinek, s folytonos betegeskedése is meguntatta vele az életet. — Az elhunyt sok éven keresztül megének lakosa s köztisztviselőben álló férfit volt s ismerősei bizonyára részvételt veendő szomorú halála hírére. Alig három nappal halála előtt még meleg szavakban irt levelet intézett a lap szerkesztőjéhez s egy cikket küldött be, melyet mai számunk élén közlünk. — Egy munkás élet és fedhetlen tisztasága jellem enyészett el benne, egy nemes szív dobbanása szünt meg életével. Legyen könnyű a föld szerencsétlen barátunk hamvainak; találja fel a túléletben a nyugalmat, mit zaklatott lelke a földön hiába keresett.

— **A torna-iskola megnyitása** e hó 15-én ment végbe, az egyet nyári helyiségében. Vasárnap lévén, nagyszámú közönség gyűlt össze a megyeház csinos és tágas kertjében, mely ez alkalomra nemzetiszini zászlókkal díszített fel. Janó Sándor egyleti igazgató, csinos megnyitó beszédet tartott, fejtegetvén a tornaszatnak különféle szempontokból célszerűségét, s elismerőleg emelvén ki Gyula város közönségének az egyet létrehozása körül tanusított áldozatkészségét. Ezután következtek az egyenruhába öltözött tornászok mutatványai, melyek — tekintve az oddig vett tanórák kevés számát — sok meglepő részlettel bírtak, különösen a tornászó gyermekek ügyessége tünt fel, mi nagy részben Oheroly János művezető érdemeitől rovodó fel. Ez utóbbinak közbeszótt mutatványai egyikét képezék az ünnepély legérdekesebb részleteinek. Volt zene is s a közönség — hisszük — nem kis meglepéssel hagyta el a körülbelül esti 8 órakor véget ért ünnepély színhelyét.

— **A casino felavatási táncvigalma** — hosszas tanácskozások után — nem fog megtartatni. E terv is a szappanbuborék sorsára jutott: nagy buzgósággal addig fújtuk, míg elpatant.

— **A gyulai elemi főiskola** muzeuma számára készítenő szerény költségeire Püspöky Alajos sarkadi plébános ur 5 frtot gyűjtött. Ehez járultak: Püspöky Alajos 1 frt, Márky János 1 frt, Dutkay Dező 1 frt, Lacsny János 1 frt, Püspöky Bertalan 50 kr., Márky Albert 50 krral. — Ugyancsak az említett muzeum számára a következő adományok folytak be: Márki-Zay Julia urhölgy: 1 db II-ik Andrács és fia Kálmán királyaink 1217-ik év egész épkarban létező pénzét; továbbá XIV-ik Lajos francia és navarrai király 1660-ik évi 1 darab; II-ik Mátyás király 1 darab; I-ső Leopold rom. cs. és magyar király 1698-ki 1 db; ismeretlen magyarországi 1 db; összesen 5 darab ezüst pénz; Püspöky Alajos plébános ur I-ső Leopold rom. cs. s m. király 1682-ik évi 1 db ezüst pénzét és 1 db 1717-iki piciny külföldi rézpénzt. Végre Gyuláról Kratochvill József, XIV. Lajos francia és navarrai király 1651-iki 1 db ezüst pénzét.

— **Kertész György** „egyházi képviselő“ Orosházáról szerkesztőségünkhöz egy, több pontból álló cáfolat-félet küldött be, mely a lapunk ez idei 18-ik számában közölt orosházi levelben tárgyalt egyházi viszonyokra vonatkozik. Miután azonban terjedelem és styláris egybeállítás a közölhetést nem engedik — bármily szívesen nyitunk tért lapunkban előfordult tárgyakra nézve az érdekeltek indokolt nyilatkozatainak, — a kérdéses cáfolatot tisztelettel — papirkosárba tesszük.

— **A gyulai izraeliták** synagógát készítenek építeni. Mint halljuk, a belső vásártérnek a német-városi hid felé eső oldalán, más hely is jelöltetett ki a kérdéses célra.

— **A torna- és tűzoltó-egylet** mai napon rendkívüli közgyűlést tart.

— **Nyikora János** gyulai lakosnak 13 éves fia, e hó 14-én apja tanyáján felakasztotta magát. Ez esetre nézve azon hir kering, mintha a fiut saját atyja akasztotta volna fel; sőt e tekintetben vizsgálat is van folyamatban.

— **Nyilvános köszönet.** Elhunyt fivérének f. májushó 13-án történt eltemetésekor nyilvánult ála-

lános és élénk részvét folytán alkalmat veszek magamnak, Gyula város nagyrabecsült közönsége iránt, az elhunyt atyja és neje valamint magam részéről is, mélyen érzett köszönetünknek kifejezést adni.

Rosenberg Rezső,
az elhunytjának fivére.

Vegyes hírek.

A „Magyar Polgár”-ban olvassuk: F. Szállás községben, nem messze Hátszegtől történt a napokban következő eset: Nehány héttel ezelőtt kiútván a környéken a marhavész, a parasztek elhittették egymással, hogy a temetőkből ered. Ennek következtében megegyeztek abban, hogy valamennyi holt-testet kiássák, azoknak fejét le metszik s arccal a föld felé fordítva ismét betemetik. A határozat végre is hajtatott s midőn egy környékbeli tisztas család a temetőbe ment, hogy egyik, kevéssel előbb meghalt tagjának sírját virágokkal díszítse föl, a parasztek épen a megboldogult hullájára megcsontkításával foglalkoztak. Elképzeltetni, minő kínos érzelmeket ébreszthetett föl a szegény családtagokban a borzasztó látvány szemlélése! A hatóságokhoz tett jelentés folytán kihagattatván az illetők, bebizonyult hogy a borzasztó tett elkövetésében magát a falusi lelkész, sőt a nép ösztönzésére a bíró is részt vett.

Egy uri ember, ki már több év óta él balkezü házasságban egy nővel, nem kis meglepetésben részesült tegnapi „N. . .” vendéglőben. Este 10 órakor egyedül ment a nevezett vendéglőbe s meglepetve látja, hogy neje a legbizalmasabb téte a téte-ten van egy férfival, kit ő sosem látott. Egy ideig messziről nézte a különös jelenetet, majd jobban és jobban közeledett az asztalhoz, végre lesújtó tekintettel áll meg a hűtlen nő előtt. De a hatás nem volt elérvé, a nő a bizalmas eszevegést tovább folytatta. A quasi-férj az idegen férfit is végig nézi, de ez sem indul meg, hanem tovább folytatja a diskurzust. Végre fellázadva szólítja meg a nőt. „Asszonyom! ezt érdemlen kegyedtől?” — „Ah! uram el is feledtem önnek bemutatni — férjemet!” — A quasi-férj meglepetve nézett egy darabig s aztán szomorúan távozott.

A Maros lecsapolása ügyében vélemény-adásra hívott vegyes bizottság e hó 13-án tartotta ülését Szegeden. A kormányt Herrich osztály-tanácsos képviselte, s az érdekelt tiszta-szabályozási társulatok képviselői közül csakis Szeged városa küldöttei vettek részt az értekezleten, a megyék részéről senki sem jelent meg. A hosszú és érdekes vitában a társulatok képviselői egyhangulag azon véleményt nyilváníták, hogy a Maros levezetésére külön meder lenne ásandó, vagyis a folyam mostani beömlésétől elvezetendő, míg Szeged város küldöttei, a közgyűlési utasítás értelmében a fölösleges vizeteket levezető csatorna mellett küzdöttek, mely szerint a Maros mostani beömlése a felső részben megmaradna. Egyik fél sem tért el nézetétől s így mind két vélemény fel fog terjesztetni a kormány elé.

Nagy-Ecsedről (Szatmármegyéből) értesítik a „Debr.”-t, hogy a nyiregyházi Major nevű építész által épített új nagytemplom összeomlott, és kilenc embert agyon nyomott.

Nyiregyháza a múlt hét elején egy boldog házaspár összehajlásán, a férfi e fölötti keserűségében felakasztotta magát.

H.-M.-Vásárhelyről és Orosházáról — mint a „Hon” írja — egy küldöttség tiszteltet e hó 12-én a közlekedési miniszteriumnál, arra kérvén őt, hogy az alföld-fiumei vasutvonalnak Orosháza és Vásárhely közt már teljesen elkészült részvonalát mielőbb megnyitni s a közforgalomnak átadni kegyeskedjék. A miniszter megígérte, hogy e kérelmet az országgyűlésen támogatni fogja.

Egy vidéki lap, mint ritkaságot említi, hogy Pécsen egy bankett alkalmával „senki” sem mondott toasztot.

Apróságok.

A nagy Napoleon jellemzéséhez. I. Napoleon — bár mennyire hajlandók volnánk az ellenkezőt hinni — felette babonás volt. „Többször szemtanúja voltam” — beszélt róla egykor neje Josephine — hogy mód felett haragra lobbant, ha valamelyik komornyikja olykor azt, minek jobboldalán kellett volna állani, balfelé tette, péld. borotva tokját. Egyiptomban különös szokásokat vett fel. Gyakran valamelyik öltöny darabját, miután legombolta, balvállán dobta át s hozzá a szót mormogá: kastély. Így tett tovább többi ruháival is miközben ilyen szavakkal: királyság, tartomány stb. kísérelte a műtétet. Láttam őt szobája padlátán ülve, harisnyáit lehúzni s azokat ugyanazon módon vállain keresztül dobálni. Ha valamelyike komornáimnak még gyertyát égetett s ezt észre vevé, gyorsan felkelt ágyából, hogy eloltsa. Épen így nem állhatta, hogy három gyertya egyszerre égjen. **Üdvari etikette.** III. Fülöp spanyol király, ki 1598-tól 1621-ig uralkodott, röviddel halála előtt dolgozó szobájában ült s írt. Hűs idő lévén, egy nagy szénkemencét állítanak a szobába, oly közel azonban, hogy a mindég fokozódó meleg terhére kezdte lenni a királynak. Ő felsége izzadni s felette kényelmetlenül kezdé magát érezni, az udvari szokás azonban tiltá, a kemencét saját „magas” kezeivel eltávolítani, s így tűrnie kellett a hőséget. Midőn Poba marquis, ki jelen volt észrevevé, hogy a kemence tüze terhére van a királynak, figyelemzeté reá Alba herceget, ő felsége szoba apródját, s kérte vitetné el a kemencét; a herceg azonban azt válaszolá, hogy ez nem az ő tiszte, e végből Uzeda herceg, a király ruhatárnoka volna felszólítandó. De Uzeda herceg szerencsétlenségre nem volt itt és Poba Marquis erről értesítettvén, ez Alba herceget újból felkérte a kemence eltávolítására. Ez azonban kérelhetlen maradt, s így Uzeda herceg után küldtek, ki épen séta lovaglását tévén, mire innen vissza érkezett, a király már rosszul létrül panaszkodott, a következő éjjelen heves láz állott be, mely mindinkább fokozódván, a király csakugyan bele is halt.

Az órák történetéhez. Hogy a kerék gépezettel ellátott időmérőt kitalálta fel — nem határozható meg. A régiak csak fővény- és napórát ismertek. A 14-ik század elején egy Malingford nevű bencés készítette a legelső ütő-órát Angolországban. Dondis Jakab felülmutta őt és 1344-ben az általa készített órát a páduai toronyba alkalmazták. Az első ütő óra 1370-ben tétetett fel Párisba a Palais tornyába; Nik nevű német ember volt ezen órának készítője, s maga Nik is a toronyban kapott lakást s naponta 2 garas fizetést. Straszburchban (francia ország) 1352-ben tettek egy oly ütő órát az ottani főtemplom tornyába, mely fél és negyedórát is mutatott, egyuttal naptárt is képezett. A 15-ik században lettek közönségesebbek a toronyórák, s a zsebórát állították a nürnbergi Hele Péter találta fel 1500. körül. Inga-órát Hughens már 1658 előtt készítette. Az ismétlődő órát (regetur) Burrow 1658-ban, a chronometert Harison 1776-ban találta fel; ez utóbbi tengeri órát már 1736-ban készítette.

Gazdaszat, ipar, kereskedelem.

Az első magyar-galliciai vasút építése vagy inkább nem-építése e napokban szóba került s különféle lépések indítványozottak az engedélyesek ellen. A bécsi „Presse” úgy akarja tudni, hogy az engedélyesek s az építési vállalkozók nem hibásak, mert a szükséges kauciót letették, s kérték a vonal hivatalos bejárását, mi azonban, ugymond a „Pr.” a magyar közlekedési miniszteriumban most uralkodó zavar miatt maradozik el. E versio aligha hiteles, miután épen a magyar kormány tett e pálya ügyében újabb időben érélyes lépéseket a vállalkozók ellen.

Az alföld-fiumei vasút folytatása illetőleg a slavoniai még vitás irány meghatározása érdekében a horvát-határvidéki consortium, a zágrábi és eszéki kereskedelmi kamarák küldöttei most Pesten tartózkodnak, s érélyesen működnek a száva-völgyi vonal mellett; hírszerint reményük is van, hogy ez fog a naricei hegyi-vonal helyett elfogadtatni.

Köszöntelep felfedezése. Mint a gömöri lap írja, nagy köszöntelep fedeztettek föl Gömörmege alsó vidékén, s szakértők állítása szerint biztos kijelentés van, hogy Rimaszombat határában is gazdagon jutalmazó tárnak lesznek létesíthetők. Általában a Sajó és Rima mellett elnyúló hegyek bővelkednek köszénnel, s a kállói, kurittyáni, kazinci, bánfalvi és kazai határokon már is bányák nyitattak. Ha a miskolc-bánrévi és a gömöri vaspályák kiépülnek, a köszén termelés e vidékeken óriási arányokat öltend, s a nevezett pályák melyek e dús telepeket csaknem közvetlenül érintik, a forgalom élénkségére nézve kétségkívül a legelsőek közé fognak tartozni az országban.

Dohánytermelésünkhez. A pesti közbelki dohánykiállítás alkalmából a „P. Ll.” gazdasági melléklapja konstatálja azon sajnos tény, hogy a kiállítás a legvilágosabban bizonyítja, mennyire elhibázott eljárás követnek dohánytermelőink minden tekintetben, oly annyira, hogy dohányunk a többi dohánytermelő országokéhoz még csak nem is hasonlítható, versenyzésről pedig már éppem szó sem lehet. Főhibák: a vetőmag hibás megválasztása; a levelek válogatás nélküli, egyidejű leszedése; a primitív, szélelleses szárítási és csomagási eljárás; főképp pedig a füllesztés hibás eszközlése. Az említett közlemény ajánlja, hogy a Mandis J. pénzügyi tanácsos által kitűnő szakértelemmel kidolgozott dohánymivelési kézikönyv mentül inkább terjesztessék, kivált pedig, hogy kévéssel a dohánytörlelés előtt szakértők járják be a termelő vidéket, s gyakorlati útmutatást adjanak a termelőknél. Kivánatos továbbá, hogy a dohány elemzése végett felállítani szándékolt vegyészeti laboratorium mielőbb létrejőjön.

Hetivásári tudósítás.

Gyula május 20. Ily népes és élénk piac, mint a mai, mult évi sept. óta egy sem volt. Gondos, részletes összehasonlításom nyomán határozottan irhatom: hogy a székérforgalom meghaladta a 800-at.

Csupán gabonafélék 450—460 szekeren hoztak. Feltűnően sok volt a kukurica, mennyi az évben egy piacon soha nem vala, — buzából aránylag kevesebb volt, de más hetipiacokhoz mérve elég jó behozatal volt. Arpa csupán egy pár szekeren, köles alig valami, zab egyáltalában hiányzott, lucerna, inorica igen kevés pár itce számra, amaz 32 kron, ez 7 kron kelvén itcenként.

A buza árának 90—80 krnyi csökkenése volt egyes esetknél, általában legkevesebb 50 kr. — A kukurica is erős csökkenést szenvedett, 5.40—6.00 krról leszállván 5—5.10 krra s csak kivételkép levén 5.20 kron eladás. Aradmegyéből, Békésről, Dobozról, Kétegyházaról és Csabáról volt behozva jobbara a kukurica. Az árpa igen kevés levén, alig 10—20 krnyit csökkent.

11 órára minden, de minden gabonaféle elkelt, mit reggel alig lehetett volna hinni. A buzát olcsósága miatt a fogyasztók és piaera sütőgépek asszonyokon kívül egy-két kereskedő is vette; a kukuricát hizlalók és az országos vásárra speculálók vették a rég várt leszállt áron igen szívesen és mohón.

Nál 85—90 szekeren volt, eleintén 9—10 frton, később 8 frton kelt kis kévéjének száza.

A méz is alább szállott egy kissé, mert 4.40—4.80 kron lehetett most venni köblét.

Bárányt 55—58 szekéren hoztak leginkább Aradmegyéből, jobbara magyar bárányt, birkát jóval kevesebbet. Lábán is jött egy nagyobb csapat magyar bárány Erdély széléről.

Az árak 1.20—4 frtig voltak dionkint a minőséghez s vételi szerencséhez képest. Az idén aránylag ma kelt el legmérsékeltébb áron legtöbb bárány, de sok maradt eladatlanul is.

A faneműekből középszerűen volt, mindenből volt valami. Volt 3 szekéren donga, 4 szekéren asztalosoknak való fűrészek, tölgy és kőrtefa, palló, volt kerékgyártóknak való talp, löcs 3 szekéreni, tűzifa vagy 50 szekéren, ez utóbbi egy kissé olcsóbban, de gyorsan mind elkelt, 2.40—5 frtig kis szekere. Tinárokknak való cser is érkezett jobbara a vadászai erdőről 30 szekéren 10—20 frtig kelt székérterhe a minőség és mennyiséghez képest. 10 szekéren gömbölyű szarufa és lécs is volt, az elsőnek párja 80—85 kron, az utóbbinak 55—60 kron kelvén leginkább.

Tekert korcsevessző száza 40 kr, egy pár oldalkas 1 frt, egy feneketlen jó fonású székérfas 2.60 kr.

Szén is sok volt és 8—15 frtig kelt székér számra, kis zsákja 40—45 kron, nagy zsákja 55—60 kron. Zöldség 4—5 székérral, hal Szentendről a Tiszáról egy szekéren, a tarcsai Körösről 2 szekéren érkezett, az igen apró keszeg 20 kron, a középszerű potyka 30 kron, a nagy felvágott harcsa 40 kron kelvén leginkább fontonkint, és sok házhoz jutván a szentesi 120 fontos harcsából.

Sz. L.

Szinkör.

Follinus János színtársulata e hó 14-én kezdte meg működését a „Korona” vendéglő udvarán épített szinkörben. A közönség nagy érdeklődéssel tekintett az előadások sora elé, részint mert jó időn keresztül nélkülözö a színházi műtelveket; részint mert a társulatot megelőző kedvező hírek, élvezetes estékre nyújtottak kilátást. És valljuk meg őszintén, hogy az eddigi előadások — bár ezek száma eddigelé nem volt nagy, s maga a játékrend, két darabot leszámítva, a várakozásnak nem felelt meg igazolni látszanak a kedvező elővéleményt. A társulat, különösen a mai időkben annyira felkapott operettekhez, szép erővel rendelkezik, ugyanezt mondhatjuk egyébiránt a vígjátékokra nézve is, melyekben közönségünk, méltán nem kevesebb gyönyört talál, mint az operettekben. Ez utóbbiak sikerét egyébiránt a társulat magával hozott zenekara nem kis mértékben mozditja elő, s már magában véve az, hogy a könnyed dalművek egy rutinirt zenekar kíséretében kerülnek előadásra, nagy mértékben biztosítja azok sikerültét.

Sajnáljuk, hogy az eddig látott előadások kevés száma nem engedi meg az egyes erők feletti véleményünk részletesebben elmondani; tentartjuk azonban magunknak legközelebb ezt tehetni. Most egyelőre Dékány Terézről kell megemlékeznünk, ki erőteljes szép eszen-gő hangjával az eddig színrekerült operettekben hatáson ismerteté meg magát a közönséggel, mely a művészmért — ha jól tudjuk — eddig csak kedvező hírből ismertte — A férfiak közül mindenekelőtt Marcellt kell kiemelnünk, ki eddigi szereplésével a gyulai közönség rokonszenvét már is — és pedig méltán — megnyerte. Zajongó minelenekelőtt kellemes színpali alak, szép de kissé gyenge hangja azonban sokszor elhal a zenekar zajosabb fordulatai között.

A vígjátéki erők egyik kiválóbb személyesítője kétségkívül Lukácsyné, ki tehetséges színésznő s Gyulán már többször szerepelt. Körösyné rutinirt színésznő; a „Nőm szolgálja” című francia vígjátékban Libany szerepét nagy otthonossággal s igen élénken személyesíté. Körösmezzei megnyerő alak, szavatala jó, mozdulatai kifogástalanok. Körösi ügyességén kívül alakja is alkalmassá teszi a komikumra.

Az eddig előadott darabok következők voltak: máj. 14. „Gerolsteini nagyhercegnő”, 15-én „Ubrýk Borbála”, 16- és 17-én Follinus igazgató nejeinek közbejött halála miatt szünet, 18-án „A zsidó apaca”, 19-én „Nőm szolgálja” és „Matrózok a fedélzeten”, 20-án szünet, 21-én a Budavár ostrománál elvérzett honvédek sírjára emelendő emlékszóbor-alap javára bérlétszünetben „A zsidó honvéd.” Ma a „Szép Helena” kerül színpa. —y.

HIRDETESEK.

Van szerencsém a t. cz. közönség becses figyelmébe ajánlani:

Tűz- és jég-károk biztosítására

a nálam levő

NEMZETI BIZT. TÁRSASÁG ÜGYNÖKSÉGÉT,

mely igen előnyös feltételek és

olcsó díjak mellett

minden tűz- és jégkárokat biztosít.

A
„H A Z A“

magyar életbiztosítóbanc ügynökségét,

mely biztos alappal rendelkezik, díjjai az eddigi biztosító intézetek között

a legjutányosabbak.

☞ Biztosításokat mind három esetre elfogadok és azonnal pontosan teljesítendek. ☜

NAGY FERENCZ, könyvkereskedő.

Nagyobb mennyiségű
szép szalonna kapható

Scherfeneder és Grabner

(54) vaskereskedőknél, (1-1)

G Y U L Á N.

Butor eladás.

Gyuláról való elköltözés miatt 1 kanapé, 4 szék és 2 karszékekkel s hozzátartozó diszasztallal jutányos áron eladó. A butorneműek id. Mogyoróssy János ur gyulai lakásán bármikor megtekinthetők s ugyanott bővebb felvilágosítás is nyerhető. (51) (2-1)

Egy helybeli főszerkereskedésbe
tanonc kerestetik.

E részben bővebb tudósítást e lapok kiadó-hivatala ad. (55) (3-1)

Boltváltoztatás.

(6-5)

(45)

Alólírottak van szerencsége a t. cz. közönséggel tudatni, miszerint

posztó-, vászon- és pipere-kereskedését

a Geyer Ferencz-féle házból

f. ápril hó 25-től kezdve a főtéren levő Popovits Emilián-féle házba

(szemben a Weinmann és Rosenthal cégü kereskedéssel) tette át.

Egyuttal szabad legyen azt is tudatnom, hogy üzletem átköltözése alkalmából raktáromat mindennemű új **posztó- és vászonneműkkel**, különösen pedig női és férfi **pipere-czikkkel** újból és dusan felszereltem s hogy **ezentul az eddigi áron 10%-kal alól fogom t. vevőimet kiszolgálni.**

Mustrákkal készséggel szolgálok, s vidéki megrendeléseket pontosan és gyorsan eszközölök.

Számos látogatásokért esd s az eddig tapasztalt pártolást jövőre is tisztelettel kéri

FILLÁRY JÁNOS.

H I R D E T É S.

A Gyulai uradalom részéről mint egy 30 drb jó karban lévő s jó fajú részint kocsi-ló, részint tenyész kanca és csikó, továbbá mustra lovak nyilvános árverésen, készpénz fizetés mellett el fognak adatni.

Az árverés f. é. május hó 29-én vagyis a gyulai vásár vasárnapján d. e. 9 órakor Gyulán a várkastély udvarán veendő kezdetét.

Mire a venni szándékozók a mondott időben és helyre ezennel meghívatnak.

Egyszermind közzététeik, miszerint ugyancsak a gyulai uradalom tulajdonát képező 50 db öreg kos, 1050 db öreg anyabírka, 400 db öreg ürü, 30 db tokjuh kos, 345 db tokjuh anya, 330 db tokjuh ürü minden órán eladó. Venni szándékozók azokat Gyulán nyíratlan állapotban mindenkor megtekinthetik.

(53) (2-1) **Farkas Zsigmond,**
urad. számtartó.

Gőz-kádfürdő és kertmegnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, miszerint f. é. május hó 1-sétől B.-Csabán a „Széchenyi“ ligetet újonnan berendeztem s azt személyes kezelésem alá véve meg is nyitottam.

**A fürdők hetenkint 3-szor,
u. m. kedden, csütörtökön és vasárnap
kaphatók,** (52) (3-1)

a gőzfürdő urak részére délig, urnők részére déltől estig, — a kádfürdő pedig mindkét nemre nézve, tetszés szerint kapható, — ugyszinte izletes ételek, tiszta, jó italok, valamint pontos és gyors kiszolgáltatásról a lehető legjobban gondoskodtam.

B.-Csabán Május hóban.

Rolkó Sándor.

(50) **Árlejtési** (2-2)
H I R D E T M É N Y.

Gyula város tanácsa részéről közhírré tétetik, hogy a város utszáiban tervezett téglajárdák építésére egy szakértő burkoló feltölgadása képviselileg elrendeltetvén, erre nézve

az árlejtés

f. é máj. 25-én d. e. 10 órakor

a városházánál megtartatni fog.

A feltételek a városi jegyzői hivatalban bármikor is megtekinthetők.

Kelt Gyulán 1870. május 14.

Beleznay Péter, bíró.
Popovits Jusztin, jegyző.

KELLER és ZSITVAY

ujon nyitott

női divatkelme raktárunkban,

Pesten, szervitater 6. sz.

Mindennemű legújabb **selyem, gyapju és gyapot női divatkelmek,** francia **shawlok** és **kendők,** angol **plaidek,** nem különben mindennemű kész **női felöltők** és **öltözékek** (Costume), valamint itt elő nem sorolt több más új női **divatczikk,** izletes és nagy választékban s a lehető legolcsóbb áron kaphatók.

Ruhák készítése a legújabb divat szerint saját szabóműhelyükben gyorsan, izletesen, s jutányos áron eszközöltetik. (48) (3-12)

☞ Kívánatra kelmementaszetelek legnagyobb készséggel küldetnek. ☜